

Azərbaycan Cənubi Qafqazda ədalətli və davamlı sülhün əldə olunması üçün səylərini davam etdirir. Ölkəmizin qətiyyəti sayəsində regionda yaranan və sülh diktə edən reallıqların, ümumilikdə bölgə ölkələri üçün yeni və mühüm imkanlar açacağı şübhəsizdir.

Sülhə doğru addımlamaq üçün yaxşı imkanlar var

Son aylarda baş verən proseslər, xüsusən sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyasının başlanması sülh üçün mühüm perspektivlər formalaşdırır.

Ötən həftə Qahirədə Misir Prezidenti Əbdülfəttah Əs-Sisi ilə birgə mətbuata bəyanatlarla çıxışı zamanı Prezident İlham Əliyev diqqətə çatdırdı ki, hazırlı Azərbaycan və Ermənistən dövlət sərhədlərini müəyyənləşdirmək işində müəyyən uğurlara nail olunub.

Həmçinin iki ölkə arasında 12,7 kilometr dövlət sərhədinin razılaşdırılmasını, Qazax rayonunun dörd kəndinin danışqlar yo-

lu ilə Azərbaycana geri qaytarılmasını müsbət hal kimi qiymətləndirdiyini deyən dövlətimizin başçısı bildirib ki, danışqlar prosesində də irəliləyiş üçün yaxşı imkanlar var. Hər halda Azərbaycan buna hazırıdır.

Həmçinin bazar ertəsi Ankarada Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə təkbətək görüşü zamanı Prezident İlham Əliyev regional məsələlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparıb.

Bütün bunlar həm də onu göstərir ki, Azərbaycan Prezidentinin sülh gündəliyi bölgənin inkişafının və təhlükəsizliyinin yeganə təminatçısıdır.

Ermənistən konstitusiyasını dəyişməlidir

Göründüyü kimi, Azərbaycanın yürütdüyü qətiyyətli siyaset bölgədə qarşılıqlı etimad quruculuğunu, normallaşmanın, davamlı sülhün əldə edilməsi üçün şərait yaradıb. Azərbaycan ilə Ermənistən arasında sərhədlərin delimitasiya və de-

markasıya işlərinə start verilməsi sülh prosesinin uğurlu başlangıcı kimi böyük əhəmiyyət daşıyır.

Bir başqa realliq isə ondan ibarətdir ki, sülh müqaviləsinin imzalanması ilə Ermənistən, nəhayət ki, onilliklərdən sonra beynəlxalq hüquqla müəyyənləşmiş sərhədləri çərçivəsində rahat və təhlükəsiz şəraitde yaşamağa başlaya bilər. Amma hazırda Ermənistənin həm iqtidarı, həm də müxalifətində müşahidə olunan revanşist əhvali-ruhiyyənin fonunda İrəvanın sülh müqaviləsinə imzalamaqdən yayındığı aydın görünür. Bakının xəbərdarlıqlarına baxmayaraq, absurd bəhanələrə sıyrıñaraq konstitusiyasında dəyişiklik etmək istəməməsi isə Ermənistənin sülh müqaviləsi bağlanıb.

Ermənistən konstitusiyasını dəyişməkdən ciddi-cəhdə boyun qaçırmamasına, necə deyərlər, bunu özü üçün faciə kimi qəbul etməsinə baxmayaraq, dünyada bu cür nümunələr var. Belə ki, 1998-ci il noyabrın 19-da Böyük Britaniya parlamenti Şimalı İrlandiya aktını qəbul etdi. Həmin qanuna əsasən, 1920-ci il "İrlandiya hökuməti haqqında" və 1973-cü il "Şimalı İrlandiya Konstitusiyası haqqında" qanunlar ləğv olundu və Britaniya ilə İrlandiya Respublikası arasında dayanıqlı sülhün əldə olunmasına başlıca maneədir.

TÜRKPA nümayəndə heyətini qəbul etdiyi zaman Prezident İlham Əliyev də vurğuladı ki, Azərbayca-

nın mövqeyi beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanır və ölkəmizin heç vaxt heç bir ölkəyə, o cümlədən Ermənistən qarşı ərazi iddiası olmayıb və yoxdur. Amma onların bizə qarşı ərazi iddiaları var idi. Məhz onların konstitusiyasına sonradan daxil olan müstəqillik bəyannaməsində Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları var: "Təbii ki, Ermənistənin həzirki konstitusiyası dəyişməz qaldığı halda iki ölkə arasında sülh sazişinin bağlanması, sadəcə, mümkün deyil".

Bir məqama da diqqət çəkək ki, Ermənistən konstitusiyasını dəyişdirməkdən ciddi-cəhdə boyun qaçırmamasına, necə deyərlər, bunu özü üçün faciə kimi qəbul etməsinə baxmayaraq, dünyada bu cür nümunələr var. Belə ki, 1998-ci il noyabrın 19-da Böyük Britaniya parlamenti Şimalı İrlandiya aktını qəbul etdi. Həmin qanuna əsasən, 1920-ci il "İrlandiya hökuməti haqqında" və 1973-cü il "Şimalı İrlandiya Konstitusiyası haqqında" qanunlar ləğv olundu və Britaniya ilə İrlandiya Respublikası arasında dayanıqlı sülhün əldə olunmasına başlıca maneədir.

Sözügedən görüşdə dövlət başçısı bildirdi ki, Ermənistən tərəfinə təklif etmiş ki, Azərbaycan və Ermənistən ATƏT-ə birgə müraciət etsin ki, Minsk qrupu ləğv edilsin. Minsk qrupuna heç bir ehtiyac yoxdur, o, indi fealiyyət göstərmir: "Biz onun fealiyyət göstərməsinə de-faktō imkan verməyəcəyik. Qaldı ki de-yure - hüquqi cəhdən bu, ləğv edilsin və bu, Ermənistən nə qədər səmimi olmasından xəbər ve-

Güzəşt olmayıacaq

İlham Əliyevin sülh gündəliyi bölgənin inkişafının və təhlükəsizliyinin yeganə təminatçısıdır

müəyyən edildi. Şimalı İrlandiyaının Konstitusiyasının 2-ci və 3-cü maddələri çıxarıldı. İrlandiya Respublikasının Konstitusiyasından Şimalı İrlandiyaya ərazi iddialarını nəzərdə tutan maddələrin çıxarılması təsbit olundu.

Ölü qurumu diriltmək cəhdləri əbəsdir

Ermənistən de-faktō fealiyyəti dayandırmış ATƏT-in Minsk qrupunun mövcudluğunun saxlanması istiqamətində də riyakar çaba göstərir.

28 illik yaritmaz fealiyyəti nəticəsində dənisiqlər prosesinin dalana dırənməsinə səbəb olan və münaqişənin müharibə yolu ilə çözümündən başqa çıxış yolu qoymayan Minsk qrupunun fealiyyətinə hüquqi cəhətdən də son qoymasının vaxtı çoxdan çatıb. Amma İrəvan ölü qurumu diriltmək üçün mənasız səyələr göstərir. Çünkü Minsk qrupu məhz vaxtılı prosesin Ermənistənin xeyrinə dondurulmasına sərf etmiş, Azərbaycan torpaqlarının işğalının əbediləşdirilməsinə çalışmışdır. Həzirdə İrəvan Minsk qrupunun fealiyyətinin dayandırılması üçün Azərbaycanla birgə ATƏT-ə müraciət etməkdən yayınması ilə ölkəmizə qarşı gələcəkdə də ərazi iddiası irəli sürmək niyyətində olduğunu ortaya qoyur.

Sözügedən görüşdə dövlət başçısı bildirdi ki, Ermənistən tərəfinə təklif etmiş ki, Azərbaycan və Ermənistən ATƏT-ə birgə müraciət etsin ki, Minsk qrupu ləğv edilsin. Minsk qrupuna heç bir ehtiyac yoxdur, o, indi fealiyyət göstərmir: "Biz onun fealiyyət göstərməsinə de-faktō imkan verməyəcəyik. Qaldı ki de-yure - hüquqi cəhdən bu, ləğv edilsin və bu, Ermənistən nə qədər səmimi olmasından xəbər ve-

ictimaiyyətin diqqətini iki ölkə arasında sülhə nail olmaq üçün maneə təşkil edən çağırışlardan yayındırmaq niyyəti güddüyünü göstərdi.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin məsələ ilə bağlı şərhində də vurğulanır ki, bu gün, həqiqətən də, əsas problem, başda "Ermənistən və Dağlıq Qarabağın birləşməsi" nə çağırılan Ermənistənin müstəqillik aktına açıq şəkildə istinad edən Ermənistən konstitusiyası olmaqla, bu ölkənin çoxsaylı hüquqi və siyasi sənədlərində təsbit edilmiş Azərbaycana qarşı davam edən ərazi iddialarıdır: "Azərbaycanın milli təhlükəsizliyinə bilavasitə təsir edən bu iddianın konstitusiyadan çıxarılması tələb etməyə legitim hüquq var və bu, Ermənistənin daxili işlərinə müdaxilə kimi qələmə verilə bilməz".

Şərhədə o da qeyd olunur ki, Ermənistən Xarici İşlər Nazirliyinin bu problemin gözardı edilə biləcəyi ilə bağlı məntiqi, bu ölkənin dəyaniqli sülhde maraqlı olmadığını və yalnız bu vəziyyəti gələcəkdə yenidən Azərbaycana qarşı təcavüze başlamaq üçün ehtiyat variant kimi saxlamağa çalışdığını göstərir. Bununla yanaşı, Ermənistənin keçmiş münaqişənin qalığı olan Minsk qrupunun bərpasına yönələn cəhdələri və hərbiləşmə siyasetini davam etdirməsi bu ölkənin Azərbaycana qarşı gizli gündeminin mövcud olduğunu nümayiş etdirir.

Ancaq Ermənistənin hələ də ölkəmizə qarşı ərazi iddiası güdməsi, müxtəlif çirkin yollara əl ataraq sülhü təhdid etməsi ona yaxşı heç nə və etmir. Çünkü Azərbaycan Ermənistənin milli maraqlarımızı təhdid edən istenilən cəhdinin qarşısını qətiyyətlə alacaq.

**Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"**